

PIIRITAJA

(piir-, piiri-, viil-, vihmapääsuke, harksaba jt)

Piiritaja kuulub pikatiivaliste seltsi. Ta on Eestis üldlevinud sage rändlind, kes esineb meil maist augustini. Ta elutseb peamiselt linnades ja suuremates maa-asulates. Nende levikut piirab sobivate pesapaikade vähesus. Tavalisest pääsukesest on piiritaja tunduvalt suurem. Kogu tema sulestik on üleni must, ainult kurgualune veidi valkjas. Tiivad on tal väga pikad, kitsad ja sirbikujuliselt kõverad, saba sügavalt harkis ning nokk lühike ja lai. Kui teistel pääsukestel on kolm varvast ettepoole ja üks tahapoole suunatud, siis piiritajal on kõik neli varvast suunaga ettepoole. Seepärast ei näe piiritajat kunagi telefonitraadil, puuksal ega katuseharjal istumas. Lind ei lasku ka tasasele maapinnale, kuna sealt ei saa ta lendu tõusta: takistuseks pikad tiivad. Seega on piiritaja täielik õhulind, keda näeb peaaegu ainult lennus. Puhkamiseks riputab ta end kaljude, puude või krobelse sein külge või laskub pessa.

Piiritaja on vastupidavamaid ja kiiremaid lendajaid lindude hulgas. Sageli lendavad nad mitmekesi koos. Kui nad mängides või tülitsedes üksteist taga ajavad, vidistavad nad valjult ja läbilõikavalt. Niisugust lärmi teised linnud ega pääsukesed ei tee. Hääl on tal kilav „srii, srii“.

Piiritaja pesitseb seltsingutena müüriõõntes, räästaalustes ja tehispesades. Pesamaterjali korjab ta õhust (tuulest lendu kantud kõrred, lehed, suled, karvad, nõõrijupid jt). Kogu selle materjali seab ta ilma mingi korrata õhu käes kergesti tarduva sülje abil tassikujuliseks pesaks. Emalind muneb pessa 2–3 valget muna ja haub neid 18–20 päeva. Emalind haub üksinda, isalind kannab talle sel ajal toitu. Poegi toidavad mõlemad. Pojad kasvavad pikka-mööda ja saavad lennuvõimelisteks alles juulikuu lõpul. Kui pojad pesast väljas, lendavad piiritajad meilt ära. Tavaliselt toimub see augusti esimesel poolel. Kus piiritajad talvituvad, ei ole täpselt teada, ilmselt Ekvatoriaal-Aafrikas.

Piiritaja toiduks on mitmesugused lendavad putukad, keda püütakse õhust. Neid korjab piiritaja oma üsna avarasse suukoopasse suure hulga, immutab kleepuva süljega hästi läbi, pressib palliks kokku ja neelab alla. Selliseid putukapalle viib ta ka poegadele toiduks.